Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U101355

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-09-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Назаренко Олександр Сергійович
2. Nazarenko Oleksandr S.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 16.00.11

Назва наукової спеціальності: Паразитологія, гельмінтологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-09-2020

Спеціальність за освітою: Ветеринарна медицина

Місце роботи здобувача: Гребінківська районна державна лікарня ветеринарної медицини

Код за ЄДРПОУ: 00703532

Місцезнаходження: вул. Садова, 31, м. Гребінка, Гребінківський р-н., Полтавська обл., 37400, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 35.826.03

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

Код за ЄДРПОУ: 00492990

Місцезнаходження: вул. Пекарська, 50, м. Львів, Львівська обл., 79010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавська державна аграрна академія

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди 1/3, м. Полтава, Полтавський р-н., Полтавська обл., 36003, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.39.43, 68.41.55

Тема дисертації:

1. Варооз медоносних бджіл (поширення, діагностика і лікування)

2. Varroosis of honey bees (distribution, diagnosis and treatment).

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження: варооз медоносних бджіл. Мета роботи: дослідити поширення вароозу медоносних бджіл в умовах пасік Полтавської області та розробити науково обґрунтовані методи діагностики та лікування. Методи дослідження: паразитологічні (ентомологічні, визначення ефективності препаратів); епізоотологічні (визначення екстенсивності, інтенсивності інвазії, ступеню інвазованості, індексу рясності, сезонної та вікової динаміки); морфологічні (вивчення будови кліщів, виготовлення морфологічних препаратів in toto); гематологічні; мікроскопічні; зоотехнічні; метричні; статистичні. Наукова новизна: Отримані нові дані щодо поширення вароозу медоносних бджіл в умовах пасік Полтавської області. Встановлено, що варооз частіше перебігає у складі двокомпонентної асоціації Varroa destructor та Nosema spp. (78,46 %). Доведено залежність ураження робочих бджіл Varroa destructor від пори року та віку бджолиної матки. Максимальні показники ураження бджіл збудником вароозу відзначено у літній період року (ЕІ – 18,17 %, ІІ – 3,23±0,18 екз./бджолі) та у бджолиних маток віком 2–3 роки (ЕІ – 6,86±0,74 %). Отримано

нові дані щодо впливу збудника вароозу на цитологічні показники клітин гемолімфи бджіл різного віку. Досліджено особливості перебігу зимівлі бджіл та їх життєздатності за вароозної інвазії. Одержано нові дані щодо морфометричної ідентифікації самок V. destructor. Доведено їх морфологічну мінливість у різні сезони. Встановлено, що відсоток співвідношення морфотипів самок V. destructor змінюється в різні пори року і складає в літній період –20 % зимового морфотипу, а в зимовий період – 21 % літнього. Розроблено удосконалений спосіб приготування постійних мікропрепаратів з кліщів Varroa destructor. Визначено терапевтичну ефективність акарицидних препаратів за вароозу бджіл: смужок «Флуконтакт» (ДР – флуметрин), «Варолом» (ДР – тау-флувалінант), «Вароацид» (ДР – амітраз) та емульсії «Тактаміт» (ДР – амітраз) за різних способів його застосування. Експериментально обґрунтовано високу ефективність препаратів Флуконтакту та Тактаміту, який застосовували шляхом обкурювання (акарицидна ефективність становила 99,05 та 98,36 %). Вперше встановлено вплив проведеної терапії на льотну активність бджіл та медопродуктивність бджолиних сімей. Наукову новизну виконаної роботи підтверджено патентом України на корисну модель: «Спосіб приготування постійних препаратів гамазових кліщів виду Varroa destructor in toto» № 131806. Запропоновано: Для лікування бджолосімей за вароозу використовувати акарицидні препарати Флуконтакт (із розрахунку 1–2 смужки на 8–16 гніздових рамок впродовж 30 діб) та Тактаміт (у дозі 10 мл на одну вуличку шляхом обкурювання 0,00625 % водною емульсією, дворазово з інтервалом 7 діб). Запропоновано удосконалений спосіб приготування постійних мікропрепаратів з кліщів Varroa destructor, який дозволяє більш детально дослідити будову не лише хітинових частин тіла кліщів, але й їх внутрішні органи, що забезпечує високу ефективність диференційної діагностики збудників даного виду. Впроваджено: Результати експериментальних досліджень використовуються у науково-дослідній роботі та навчальному процесі на факультетах ветеринарної медицини закладів вищої освіти України: Полтавської державної аграрної академії; Дніпровського державного аграрно-економічного університету; Житомирського національного агроекологічного університету; Сумського національного аграрного університету; Харківської державної зооветеринарної академії; Білоцерківського національного аграрного університету.

2. Object of the research: varroosis of honey bees. The purpose of the work: to study the spreading of honey bees' varroosis in apiaries of Poltava region and develop scientifically substantiated methods of its diagnostics and treatment. Research methods: parasitological (entomological, determining the effectiveness of preparations); epizootological (determining prevalence, intensity, and degree of infestation, its index, seasonal and age dynamics); morphological (studying mite structure, making morphological preparations in toto); hematological, microscopic, zoo-technical; metric; and statistical. Scientific novelty: New data as to spreading honey bees' varroosis in apiaries of Poltava region were obtained. It has been revealed that more often varroosis is found in two-component Varroa destructor та Nosema spp. association (78.46 %). The dependence of worker bees' infestation with Varroa destructor on the season of the year and age of queen has been proven. Maximum indices of bees' infestation with varroosis causative agent were registered in the summer period of the year (EI – 18.17 %, II – 3.23±0.18 specimens/bee) and in queens 2-3 years of age (EI – 6.86±0.74 %). New data as to the effect of varroosis causal agent on cytological indicators of hemo-lymph cells in bees of different age were received. The peculiarities of bees' wintering and their viability in case of varroosis invasion were studied. New data were obtained concerning morphometric identification of V. destructor females. Their morphological changeability in different seasons was proven. It has been established that ratio percentage of V. destructor female morphotypes changes in different seasons of the year and in summer period makes 20% of winter morphotype and 21% of summer morphotype in winter period. The improved method of making permanent micro-preparations of Varroa destructor mites has been developed. Therapeutic effectiveness of the following acaricidal preparations for the treatment of bee varroosis was determined: "Flucontact" (active substance is flumetrin), "Varrolom" (active substance – tau-fluvalinant), "Varroacide" (active substance – amitrase) strips, and "Tactamit" (active substance – amitrase) emulsion applied in different ways. High effectiveness of "Flucontact" and "Tactamit" preparations used by smoking out was proven (acaricidal effectiveness made 99.05 and 98.36%). For the first time, the effect of the conducted therapy on bees' flight activity and honey productivity of bee families was established. The scientific novelty of the work was acknowledged by the Patent of Ukraine on useful model: "Method of making permanent

preparations of Varroa destructor in toto mole mites" № 131806. It has been proposed: It is necessary to use "Flucontact"acaricidal preparation for the treatment of varroosis of bee families (1-2 strips for 8-16 hive body frames during 30 days) and "Tactamit" (in the dose of 10 ml per hive by smoking out with 0.00625% water emulsion twice with the interval of 7 days). The improved method of making permanent micro-preparations from Varroa destructor mites has been proposed, and it enables to study in more detail the structure of not only chitinous parts of mite body, but also their internal organs, which ensures high effectiveness of differential diagnostics of the causative agents of this species. It has been introduced: The results of the experimental research are used in scientific work and study process at faculties of veterinary medicine at higher educational establishments of Ukraine: Poltava State Agrarian Academy, Dnipro State Agrarian and Economic University, Zhytomyr National Agro-Ecological University, Kharkiv State Zoo-Veterinary Academy, and Bila Tserkva National Agrarian University.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Євстаф'єва Валентина Олександрівна

2. Yevstafieva Valentyna O.

Кваліфікація: д. вет. н., 16.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сорока Наталія Михайлівна

2. Soroka Nataliya M.

Кваліфікація: д. вет. н., 16.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Галатюк Олександр Євстафійович

2. Galatyk Oleksandr Y.

Кваліфікація: д.вет.н., 16.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Стибель Володимир Володимирович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Стибель Володимир Володимирович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.